

KOMMISSIONEN FOR DE EUROPÆISKE FÆLLESSKABER

Bruxelles, den 5.12.2003
KOM(2003) 752 endelig

BERETNING FRA KOMMISSIONEN TIL EUROPA-PARLAMENTET OG RÅDET

**om erfaringerne fra basisundersøgelsen af vinarealerne
(i henhold til artikel 7, stk. 2, i Rådets forordning (EØF) nr. 357/79 om statistiske
undersøgelser vedrørende vinarealerne)**

INDHOLDSFORTEGNELSE

1.	Indledning	3
2.	Metodologi	3
3.	Resultater.....	5
3.1.	Indberetning af resultater	5
3.2.	Offentliggørelse af resultaterne.....	6
3.3.	Generelle bemærkninger til resultaterne	6
3.4.	Undersøgelsessystemets kohærens.....	8

1. INDLEDNING

Ifølge artikel 1 i Rådets forordning (EØF) nr. 357/79 af 5. februar 1979 om statistiske undersøgelser vedrørende vinarealerne, herefter grundforordningen¹, skal der hvert tiende år gennemføres en basisundersøgelse af vinbedriftenes struktur og af vinarealerne. Der skal desuden hvert år gennemføres en mellemundersøgelse for at registrere de ændringer, der er sket i det foregående produktionsår på de arealer, der er beplantet med vinstoksorter med druer til persning²

- Ved basisundersøgelserne (grundforordningens artikel 1-4), som vedrører alle vinbedrifter og vinarealer, indsamles der detaljerede oplysninger om vinarealerne efter deres specialisering i produktion af druer til persning, druer til spisebrug, druer til tørring og vegetativt vinstokformeringsmateriale. Der indsamles desuden oplysninger om vinstoksorter og vinstokkenes alder.
- Mellemundersøgelserne (grundforordningens artikel 5 og 6) vedrører de ændringer, der er sket i produktionsåret på det vinareal, der er beplantet med vinstoksorter med druer til persning, efter at der er foretaget rydninger, nyplantninger og genplantninger. Der gennemføres også en undersøgelse af produktionen på disse arealer for at få nøjagtige og aktuelle data om vinproduktionskapaciteten og om udbuddet på vinmarkedet.

Formålet med denne beretning, der er udarbejdet i henhold til artikel 7, stk. 2, i forordning (EØF) nr. 357/79, er at fremlægge resultaterne af den tredje basisundersøgelse af vinarealerne i hele EU. Undersøgelsen afspejler forholdene med hensyn til vinarealerne pr. 1. september 1999 (efter rydningerne og ny- og genbeplantningerne i produktionsåret 1998-1999). Undersøgelsen er gennemført i ni medlemsstater (Tyskland, Spanien, Frankrig, Grækenland, Italien, Luxembourg, Portugal, Østrig og Det Forenede Kongerige). Italien gennemførte undersøgelsen i oktober 2000-april 2001 og Frankrig i oktober 2000-februar 2001. Med hensyn til de to sidstnævnte medlemsstater vedrører undersøgelsen vinarealerne pr. 1. september 2000³.

2. METODOLOGI

I henhold til artikel 3 i forordning (EØF) nr. 357/79 skal medlemsstaterne sende Kommissionen en detaljeret beskrivelse af de metoder, der anvendes til basisundersøgelserne. Formålet hermed er at sikre, at statistikkerne er pålidelige, og at undersøgelsesdataene er sammenlignelige.

¹ EFT L 54 af 5.3.1979, s. 124.

² Der er udstedt gennemførelsesbestemmelser ved følgende retsakter: Kommissionens beslutning 79/491/EØF (EFT L 129 af 28.5.1979, s. 9), Kommissionens forordning (EØF) nr. 991/79 (EFT L 129 af 28.5.1979, s. 1), Kommissionens beslutning 80/763/EØF (EFT L 213 af 16.8.1980, s. 26), Kommissionens beslutning 80/764/EØF (EFT L 213 af 16.8.1980, s. 28), Kommissionens beslutning 80/765/EØF (EFT L 213 af 16.8.1980, s. 34).

³ For Frankrig og Italien gælder der i henhold til Rådets forordning (EF) 2329/98 (EFT L 291 af 30.10.1998, s. 2) en undtagelsesbestemmelse.

Alle landene overholdt bestemmelserne om undersøgelsesområde. Følgende kan dog anføres:

- Tyskland har undersøgt landbrugsbedrifter med vinarealer på over 10 ar. Bedrifter på under 10 ar er også blevet undersøgt, hvis de i produktionsåret 1998-1999 har haft en produktion bestemt til salg. Den tyske undersøgelse var en totaltælling, og der blev benyttet statistiske oplysninger fra fortegnelsen over vindyrkningsarealer. Omfattet var arealer bestemt til produktion af k.v.b.d. og vegetativt vinstokformeringsmateriale (herunder nye planter, som endnu ikke var i produktion). Udbytteklasserne blev beregnet på grundlag af gennemsnittet for de seneste ti år.
- Spanien har i produktionsåret gennemført en undersøgelse i overensstemmelse med forordningen. Fortegnelsen over vindyrkningsarealer blev benyttet, og undersøgelsen omfattede alle bedrifter, der dyrker vin. Udbytteklasserne blev fastlagt på grundlag af vinavlernes angivelser. Det skal dog bemærkes, at den metodologi, der blev anvendt i 1999, afviger markant fra den, der blev anvendt i 1989. Disse ændringer gør det vanskeligt at sammenligne resultaterne af de to undersøgelser.
- Frankrig har undersøgt de landbrugsbedrifter (som defineret i den almindelige landbrugstælling), der fra 1. oktober 2000 til 28. februar 2001 har champagnearealer på 5 ar eller arealer beregnet til produktion af k.v.b.d. på 10 ar eller arealer til produktion af alle vinsorter på 20 ar. Undersøgelsen var en totaltælling, og der blev benyttet korrigerede data fra fortegnelsen over vindyrkningsarealer. Udbytteklasserne blev fastlagt på grundlag af 5 års gennemsnit, og til beregningen heraf blev der benyttet data fra den årlige landbrugsstatistik.
- Grækenland har undersøgt alle bedrifter med vinarealer, hvis produktion normalt er beregnet til salg. Undersøgelsen, som blev foretaget i produktionsåret 1998-1999 var en stikprøveundersøgelse med udtagning af tilfældige stikprøver i en omgang for alle arealer med vinstokke. Udbytteklasserne blev fastlagt på grundlag af vinavlernes angivelser.
- Italien undersøgte vinbedrifter af alle størrelser. Omfattet var arealer med druer til persning eller druer til spisebrug, også selv om der endnu ikke var nogen produktion, samt arealer med vegetativt vinstokformeringsmateriale, forudsat produktionen normalt var beregnet til salg. Undersøgelsen dækkede perioden fra oktober 2000 til april 2001, og det var en totaltælling. Udbytteklasserne blev fastlagt på grundlag af gennemsnittet for 10 år.
- Luxembourg gennemførte sin undersøgelse i produktionsåret 1999-2000 på grundlag af fortegnelsen over vindyrkningsarealer, som til stadighed er ajourført og særdeles pålidelig. Undersøgelsen omfattede vinbedrifter med sorter med druer til persning til fremstilling af k.v.b.d. Udbytteklasserne blev fastlagt på grundlag af gennemsnittet for 10 år.
- Portugal har undersøgt alle bedrifter i overensstemmelse med specifikationerne i forordningen. Undersøgelsen var en totaltælling og blev foretaget i perioden november 1998 til oktober 1999.

- Østrig har i produktionsåret 1998-1999 undersøgt vinbedrifter med sorter med druer til persning til fremstilling af k.v.b.d. og arealer beplantet med vin til fremstilling af vegetativt vinstokformeringsmateriale. Dataene blev indsamlet på grundlag af fortegnelsen over vindyrkningsarealer.
- Det Forenede Kongerige har gennemført sin undersøgelse i december 1999 ved hjælp af fortegnelsen over vindyrkningsarealer. Undersøgelsen omfattede bedrifter, der producerer druer til persning til fremstilling af anden vin. Vintællingen er ikke obligatorisk, og bedrifter med et vinareal på under 10 ar er ikke omfattet.

3. RESULTATER

3.1. Indberetning af resultater

Det hedder i artikel 4 i forordning (EØF) nr. 357/79, at medlemsstaterne senest 15 måneder efter, at basisundersøgelserne på bedrifterne er gennemført, skal fremsende resultaterne til Kommissionen.

De endelige data er fremsendt af følgende organer, som har til opgave at gennemføre basisundersøgelserne i medlemsstaterne:

Land	Organ	Dato
Tyskland	Statistisches Bundesamt, Bonn	22/11/2001
Østrig	Statistik Austria	25/4/2001
Spanien	Landbrugsministeriet, Madrid	3/9/2001
Frankrig	Landbrugsministeriet, Paris	31/8/2001
Grækenland	Det nationale statistiske kontor, Athen	13/3/2002
Italien	ISTAT, Rom	25/6/2002
Luxembourg	Institut Viti-vinicole, Remich	7/9/2001
Portugal	Det nationale statistiske kontor, Lissabon	4/2/2002
Det Forenede Kongerige	Landbrugsministeriet, York	21/2/2002

I betragtning af de vanskeligheder, medlemsstaterne har haft med databehandlingen, må det konstateres, at fristerne generelt er blevet overholdt.

Dataene er opført i tabeller, som Kommissionen (Eurostat) har udarbejdet i forvejen, og dataene skal fremsendes i maskinlæsbar form.

I henhold til grundforordningens artikel 7 drøftes disse tabeller med de pågældende medlemsstater.

Efter modtagelsen validerer Kommissionen tabeldataene. Vurderingsprocessen omfatter flere former for kontrol af tabellerne og mellem disse indbyrdes. Herefter korrigeres de oprindelige data for at fjerne uoverensstemmelser og for at gøre dem sammenlignelige og pålidelige.

Dataene er fremsendt efter de fastlagte regler og for alle geografiske enheder som anført i Kommissionens beslutninger om gennemførelsesbestemmelser⁴.

Generelt giver de fremsendte resultater nyttige oplysninger om vindyrkningsstrukturen i de pågældende medlemsstater.

3.2. Offentliggørelse af resultaterne

Resultaterne af basisundersøgelsen, der offentliggøres i 2003 i analytisk form, giver et samlet overblik over udviklingen inden for Fællesskabets vinarealer i perioden 1989-1999. De fuldstændige resultater findes i Eurostats New Cronos database under emne 5 i "VITIS".

3.3. Generelle bemærkninger til resultaterne⁵

Mellem 1989 og 1999 kunne der konstateres en nedgang i EU's vinarealer på 15,7 %. Denne nedgang blev mindre, end den ellers ville have været, ved Østrigs tiltrædelse af EU i 1995 og på grund af Det Forenede Kongerige, som gennemførte undersøgelsen for første gang i 1999. Hvis undersøgelsen havde haft samme omfang som i 1989, ville nedgangen have været på 32 %.

Mellem 1989 og 1999 blev EU's samlede vinareal formindsket med 15,7 % og er nu på 3,2 mio. ha. Antallet af vinbedrifter faldt med 30,5 % til 1,8 mio. Gennemsnitsarealet med vin pr. bedrift steg således fra 1,8 til 2,2 ha eller 9 %.

Der er tale om en generel tendens i EU

Grækenland, Frankrig, Italien, Luxembourg og Portugal kunne konstatere en nedgang i antallet af bedrifter på over 30 %. I disse lande var tendensen den samme hvad angår arealer, hvorpå der dyrkes vin. I Tyskland var nedgangen i antallet af bedrifter kun på 11 %, mens arealerne forøgedes lidt (1,9 %).

Der var betydelige regionale forskelle inden for de medlemsstater, der deltog i undersøgelsen:

- Tyskland var det land, hvor tendensen var mest homogen.
- I Grækenland er der sket store ændringer i vinarealernes geografiske fordeling på grund af ændringer i de enkelte regioner. I regionen "Nisia", som var den største i 1989, er arealerne gået 55 % tilbage. Trods en nedgang på 7,5 % er regionen "Kentriki Ellada" derfor nu blevet den største vinproducerende region.
- I Frankrig kunne de sydøstlige regioner ("Provence-Alpes-Côte-d'Azur, Languedoc-Roussillon") konstatere en tydelig tilbagegang, mens der i sydvest og

⁴ Se henvisningerne til Kommissionens retsakter i fodnote 2.

⁵ Bemærkningerne er baseret på de data, medlemsstaterne har fremsendt. De vil eventuelt blive ændret efter færdiggørelsen af det igangværende arbejde med at forbedre resultaternes sammenlignelighed.

nordøst i nogle områder var en betydelig forøgelse af arealerne (+22,5 % i "Bourgogne").

- I Italien, hvor vinarealerne er fordelt over hele landet, kunne der i alle regioner, undtagen "Trentino-Alto Adige" og "Friuli -Venezia Giulia", konstateres en nedgang.
- Portugal er i samme situation. Alle regioner kunne konstatere en nedgang i arealerne. Eneste undtagelse er "Alentejo", hvor vinarealerne blev 30 % større.

Stor forøgelse af arealerne til kvalitetsvin

I EU-landene dyrkes hovedsagelig vinstoksorter bestemt til produktion af "druer til persning"⁶. Af de 3,2 mio. ha, der er beplantet med vin, er mere end 3 mio. ha eller 95 % bestemt til produktion af druer til persning.

Der dyrkes "druer til spisebrug" i fem medlemsstater (Grækenland, Spanien, Frankrig, Italien, Portugal). Trods en nedgang på 41 % i de dyrkede arealer, tegner Italien sig alene for 40 % af denne produktion. Frankrig, Portugal, Grækenland og Spanien kunne registrere en nedgang i samme størrelsesorden.

Arealer med "druer til tørring" findes næsten kun i Grækenland. Det samlede areal var dog 20 % mindre end i 1989.

På størstedelen af de europæiske vinarealer produceres der "druer til persning". Vinarealerne til "produktion af vin" har dog undergået store strukturændringer.

Kvalitetsvinene har erstattet andre vine. Den udvikling er generel i EU. Selv om antallet af bedrifter, der producerer kvalitetsvin, er faldet med 1,9 %, er arealerne forøget med 8,1 %. De største stigninger har fundet sted i Italien og Portugal med henholdsvis 21 % og 18 %'s stigning. I de andre lande har stigningen været under 10 %.

Størstedelen af vinarealerne i EU producerer nu kvalitetsvin (56 % i 1999 mod 45 % i 1989). Der er dog stadig forskelle mellem landene. I Tyskland og Luxembourg bliver der således kun produceret kvalitetsvin, mens kvalitetsvinene i Italien, trods en stigning på 22 %, kun udgør 36 % af landets vinareal.

Sorter, der passer til jordbundsforholdene

I undersøgelsen opdeles kun arealerne med druer til persning efter sort og druernes farve (grøn eller blå). Valget af sort afhænger af de geologiske og klimatiske forhold på dyrkningsområdet, men også af landbrugsbedrifternes økonomiske overvejelser. Antallet af forskellige sorter i en medlemsstat afhænger således i vidt omfang af vinarealernes spredning på området.

- I Tyskland, hvor vinarealerne er koncentreret på fire delstater, dyrkes der grønne sorter på mere end 75 % af arealet (især "Riesling, Weisser" og "Müller-Thurgau"). I Luxembourg og Østrig gør de samme forhold sig gældende, og også her dominere de grønne sorter.

⁶ Ved "druer til persning" forstås druer bestemt til fremstilling af vin eller alkohol.

- I Grækenland er ca. halvdelen af arealerne beplantet med grønne sorter og ca. halvdelen med blå sorter. Der er mange forskellige blå sorter (halvdelen af arealet med blå druer er beplantet med de samme fem sorter), mens halvdelen af arealerne med grønne sorter er beplantet med sorten "Savvatiano". De grønne sorter er gået kraftigt tilbage. Tidligere udgjorde de 63 % af arealerne med druer til persning, mens de i 1999 kun udgjorde 48 %.
- I Spanien dominerer de grønne sorter med 63 % af arealerne, hvilket svarer til forholdene i 1989.
- I Frankrig er der sket en nedgang på 7 % i de blå sorter, men de dominerer stadig med en andel på 68 %. Blandt de blå sorter gik sorten "Carignan" 43 % tilbage, mens andelen af sorterne "Merlot" og "Grenache" steg med henholdsvis 68 % og 10 %. Blandt de grønne sorter "Chardonnay blanc" og "Sauvignon blanc" kunne der konstateres en stigning på henholdsvis 83 % og 74 %.
- I Italien er de grønne og blå sorter lige almindelige, og der findes mange forskellige sorter. Halvdelen af vinarealerne er beplantet med syv blå og ni grønne sorter. Blandt de blå sorter "Barbera" og "Negro amaro" kunne der konstateres en nedgang på henholdsvis 40 % og 46 %.
- I Portugal er arealer med de blå sorter (58 % af arealerne) lidt større end arealerne med grønne. Som i Italien findes der mange forskellige sorter. Blandt de grønne sorter "Fernaos Pires" og "Vital" kunne der registreres en tydelig tilbagegang på henholdsvis 39 % og 63 %.

Halvdelen af bedrifterne har under 0,5 ha vinareal

Antallet af bedrifter på under 0,5 ha faldt 33 % mellem 1989 og 1999. De udgør dog stadig halvdelen af vinbedrifterne i EU og tegner sig for 5 % af arealet. I modsætning hertil dyrkes 50 % af EU's vinarealer af bedrifter på over 9,5 ha, men disse bedrifter udgør kun 5 % af samtlige bedrifter. Nedgangen i antallet af bedrifter modsvarer således af en koncentration af arealerne på større bedrifter. For alle størrelsesklasserne på under 10 ha er andelen af det samlede areal blevet mindre. Bedrifter på over 30 ha, som i 1989 rådede over 15 % af arealerne, tegner sig nu for 19 %.

3.4. Undersøgelsessystemets kohærens

Det undersøgelsessystem, der er fastlagt i forordning (EØF) nr. 357/79 er kohærent, idet det gør det muligt at følge de ændringer (efter nyplantninger, genplantninger og rydninger), der er sket i vinarealerne mellem to basisundersøgelser.

Da der benyttes forskellige metodologier til indsamling af de årlige data og til basisundersøgelserne kan det ikke overraske, at der opstår mindre forskelle, når man beregner vinarealerne ved hjælp af resultaterne fra de to undersøgelser. Disse forskelle skal dog være statistisk acceptable.

For fem af de syv lande, der er berørt af undersøgelserne i 1989 og 1999 (Tyskland, Grækenland, Frankrig, Luxembourg, Portugal) ligger de observerede forskelle på et acceptabelt niveau. For Italien og Spanien er forskellene dog så store, at en væsentlig forbedring af de statistiske redskaber er påkrævet.